

OSNOVNA ŠKOLA ANTUNA GUSTAVA MATOŠA
Čačinci, Trg kardinala Franje Kuharića 3

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI NA RADU**

temeljem članka 19. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu (N.N. broj 71/14., 118/14. i 154/14.)

Čačinci, prosinac 2023.

Na temelju članka 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (N.N. broj 87/08., 86/09., 92/10.,105/10.,90/11.,5/12.,16/12.,86/12.,94/13. i 152/14.), članka 19. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu (NN broj 71/14.,118/14. i 154/14.) te članka 58. Statuta Osnovne škole Antuna Gustava Matoša, Trg kardinala Franje Kuharića 3, Čačinci, (u daljnjem tekstu: Škola), Školski odbor Osnovne škole Antuna Gustava Matoša dana 28. 12. 2023. godine donosi:

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. Uvodne odredbe

Članak 1.

Ovim Pravilnikom sukladno djelatnosti, radnim procesima, poslovima s posebnim uvjetima rada, sredstvima rada, opasnim tvarima i broju zaposlenika, a na temelju izrađene procjene rizika iz zaštite na radu, utvrđuje se organizacija provođenja mjera zaštite na radu, pravila zaštite na radu, te prava, obveze i odgovornosti poslodavca, ovlaštenika poslodavca i zaposlenika u dijelu u kojem ta pitanja nisu uređena Zakonom o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju njega, te kolektivnim ugovorom i ugovorima o radu.

Izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i na ženske osobe.

Članak 2.

Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život zaposlenika Škole osigurava se primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu. U tom cilju Škola utvrđuje organizaciju uređivanja i provođenja zaštite na radu, provedbu osposobljavanja zaposlenika za rad na siguran način, poslove s posebnim uvjetima rada, način ispitivanja sredstava rada, opasnih radnih tvari, način na koji se njima mora rukovati, vrste i način uporabe osobnih zaštitnih sredstava i opreme, sustav obavještanja i upotrebu znakova obavještanja, izradu pisanih uputa o sigurnom načinu rada, postupak s ozlijeđenim i oboljelim zaposlenicima, zaštitu nepušača, zabranu unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada, zaštitu posebnih kategorija zaposlenika, prava, dužnosti i odgovornosti zaposlenika, te unutarnji nadzor.

U cilju uređivanja i provedbe zaštite na radu Škola ovim Pravilnikom uređuje i način izbora povjerenika za zaštitu na radu.

Članak 3.

Otklanjanje opasnosti za život i zdravlje zaposlenika i drugih osoba na radu Škola osigurava i primjenom pravila ponašanja u svezi poduzimanja preventivnih mjera zaštite od požara, postupcima gašenja požara te načinom provođenja evakuacije i spašavanja.

Članak 4.

Projektna dokumentacija, tehnička dokumentacija, procjena rizika, procjena opasnosti za rad s računalom, analize, nalazi, zapisnici, obavjesti, uvjerenja, svjedodžbe, stručna mišljenja, izvještaji i druge isprave na temelju kojih se utvrđuje stanje zaštite na radu i primjena pravila zaštite na rad, te evidentiraju i pohranjuju u zbirku isprava.

Članak 5.

Isprave iz prethodnog članka pohranjuju se i čuvaju u arhivi Škole.

II. Organizacija uređivanja i provođenja zaštite na radu

Članak 6.

Sve poslove zaštite na radu u skladu sa Zakonom o radu (N.N. broj 93/14), Zakonom o zaštiti na radu (N.N. broj 71/14, 118/14 i 154/14), drugim propisima i ovim Pravilnikom organizira, uređuje, nadzire i prati njihovu primjenu ravnatelj Škole u suradnji sa ovlaštenicima iz zaštite na radu te pravnom osobom ovlaštenom za obavljanje poslova zaštite na radu.

Članak 7.

Određene stručne, savjetodavne i druge poslove zaštite na radu obavljaju osobe ovlaštene i osposobljene za obavljanje poslova zaštite na radu, sukladno katalogu poslova zaštite na radu koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Članak 8.

Izvršavanje poslova zaštite na radu, koje Škola ne može stručno provesti, ravnatelji može ugovoriti s vanjskom stručnom organizacijom ovlaštenom za obavljanje tih poslova, odnosno ovlaštenom pravnom ili fizičkom osobom.

Članak 9.

Pored navedenog, poslove zaštite na radu provode i imaju posebna ovlaštenja povjerenici zaposlenika za zaštitu na radu.

a) Ravnatelj Škole

Članak 10.

Ravnatelj Škole osigurava uređivanje i provođenje zaštite na radu sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, podzakonskih propisa, tehničkih normi, kolektivnog ugovora i ovog Pravilnika.

Ravnatelj Škole obavlja sljedeće poslove zaštite na radu:

- donosi opće akte iz zaštite na radu s priložima,
- donosi izmjene i dopune općih akata iz zaštite na radu i njihovih priloga,
- prati izvršenje plana i programa mjera zaštite na radu,
- donosi i prihvaća elaborat o procjeni rizika,
- donosi i prihvaća procjenu opasnosti za rad s računalom
- prihvaća izvješća o stanju zaštite na radu i o provođenju mjera zaštite na radu,
- odlučuje o financiranju pojedinih projekata iz zaštite na radu i obavljanja poslova zaštite na radu,
- ugovara osiguranje zaposlenika za slučaj ozljede na radu i profesionalnih oboljenja,
- ugovara usluge sa službama medicine rada radi osiguravanja i ostvarivanja specifične zdravstvene zaštite,
- donosi odluke i rješenja o provedbi odredaba ovog pravilnika i drugih propisa iz zaštite na radu.

b) Ovlaštenici

Članak 11.

Ovlaštenici poslodavca Škole su Mirko Krolo i Danijela Lokner.

Ovlaštenici za zaštitu na radu Škole odgovorni su ravnatelju za provođenje mjera zaštite na radu.

Članak 12.

Obveze ovlaštenika su poduzimanje mjera u okviru njihovog djelokruga, kojima se osigurava provedba Zakona o zaštiti na radu i drugih propisa iz zaštite na radu, a naročito za to:

- da zaposleniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog zaposlenika,
- da se na poslove s posebnim uvjetima rada ne rasporedi zaposlenik za kojeg na propisani način nije utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, odnosno da se zaposlenik koji tražene uvjete više ne ispunjava ne zadrži na poslovima s posebnim uvjetima za rad,
- da se malodobnicima, ženama i zaposlenicima sa smanjenom radnom sposobnošću ne dozvoli rad na poslovima koji bi mogli na njih štetno utjecati,
- da isključi iz uporabe radnu opremu te osobnu zaštitnu opremu koja nije ispravna,
- da zaposlenici rade sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu (N.N. broj 71/14, 118/14 i 154/14), propisa donesenih na temelju njega, drugih propisa zaštite na radu, uputa ravnatelja, odnosno

proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme i opasnih radnih tvari, te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu,

- da zaposleniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno pravilima zaštite na radu,
- da osigura potreban broj zaposlenika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje kao i za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu,
- da osigura da se za vrijeme rada ne piju alkoholna pića te ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad zaposlenicima koji su na radu pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti te da ih udalji s rada.

c) **Stručnjak zaštite na radu**

Članak 13.

Stručnjak zaštite na radu je zaposlenik kojeg je poslodavac odredio ili ugovorio s ovlaštenom osobom¹ za obavljanje poslova zaštite na radu, a koja ispunjava propisane uvjete za obavljanje tih poslova danih Pravilnikom o obavljanju poslova zaštite na radu (N.N. broj 112/14, 43/15 i 72/15).

Obveze stručnjaka zaštite na radu definirane su u članku 21. Zakona o zaštiti na radu (N.N. broj 71/14, 118/14 i 154/14) i to kao:

- stručna pomoć poslodavcu, te zaposlenicima i njihovom povjereniku u provedbi i unapređivanju zaštite na radu,
- sudjelovanje u postupku izrade procjene rizika,
- unutarnji nadzor u Školi nad primjenom pravila zaštite na radu,
- poticanje poslodavca, da nadležne službe poslodavca otklanjaju utvrđene nedostatke glede primjene pravila zaštite na radu,
- praćenje i raščlamba podataka u svezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima te izrada godišnjeg izvješća za potrebe poslodavca,
- suradnja s tijelima nadležnim za poslove inspekcije rada, sa Zavodom za unapređivanje zaštitu na radu te ovlaštenim ustanovama i trgovačkim društvima koji se bave poslovima zaštite na radu,
- osposobljavanje zaposlenika, poslodavca i ovlaštenika za rad na siguran način,
- osposobljavanje povjerenika zaposlenika za zaštitu na radu i pomaganje u njegovom radu,
- rad u odboru za zaštitu na radu kod poslodavca,
- sudjelovanje u primjeni međunarodnih certifikacijskih normi za upravljanje zaštitom na radu,

¹ Ovlaštena osoba je pravna ili fizička osoba koju je ministarstvo nadležno za rad ovlastilo za obavljanje poslova za zaštitu na radu

- suradnja sa stručnim službama poslodavca prilikom izgradnje i rekonstrukcije objekata namijenjenih za rad, nabave strojeva i uređaja te osobnih zaštitnih sredstava,

- suradnja sa specijalistima medicine rada.

d) Povjerenik zaštite na radu

Članak 14.

Povjerenik za zaštitu na radu bira se od strane zaposlenika.

Članak 15.

Postupak izbora povjerenika za zaštitu na radu pokreće se na prijedlog sindikata ili najmanje dvadeset posto zaposlenika, a u skladu s odredbama općeg propisa o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća.

Članak 16.

Zaposlenici imaju pravo na slobodnim i neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, izabrati tri povjerenika (u daljnjem tekstu: radničko vijeće) koji će ih zastupati kod poslodavca u zaštiti i promicanju njihovih prava i interesa. Radničko vijeće bira se na izbornu razdoblje od četiri godine od dana objave konačno utvrđenih rezultata izbora.

Članak 17.

Izbor povjerenika za zaštitu na radu provodi izborni odbor. Izborni odbor ima najmanje tri člana. Član izbornog odbora ne može biti zaposlenik koji je kandidat za povjerenika za zaštitu na radu.

Članak 18.

Pravo birati i biti birani imaju svi zaposlenici osim članova upravnih i nadzornih tijela.

Članak 19.

Liste kandidata za izbor povjerenika zaposlenika mogu predložiti sindikati koji imaju svoje članove zaposlene kod određenoga poslodavca ili skupina zaposlenika koju podržava najmanje dvadeset posto zaposlenika zaposlenih kod određenoga poslodavca. Svaka lista kandidata mora imati onoliki broj kandidata i zamjenika koliko se predstavnika zaposlenika bira. Utvrđivanje rezultata izbora određuje se u skladu s odredbama općeg propisa o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća.

Članak 20.

Prava i obaveza povjerenika zaposlenika za zaštitu na radu su opisane u članku 71. Zakona o zaštiti na radu (N.N. broj 71/14, 118/14 i 154/14).

e) Zaposlenici

Članak 21.

Zaposlenik je obavezan i odgovoran obavljati poslove dužnom pažnjom te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih zaposlenika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu.

Članak 22.

Zaposlenici imaju obavezu postupati u skladu s uputama poslodavca za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.

Članak 23.

Zaposlenici su dužni obavljati poslove zaštite na radu sukladno Zakonu o zaštiti na radu, Zakonu o radu, kolektivnom ugovoru i ugovoru o radu.

Članak 24.

Odgovornost za povredu radnih obveza zaposlenika utvrđena je u članku 65. ovog pravilnika, a za prekršaj u kaznenim odredbama Zakona.

f) Odbor za zaštitu na radu

Članak 25.

Obzirom da Škola ne zapošljava više od 50 zaposlenika, ravnatelj sukladno Zakonu o zaštiti na radu prema članku 34. stavka 1. nije dužna je osnovati Odbor za zaštitu na radu kao savjetodavno tijelo.

III. Pravila zaštite na radu

a) Osposobljavanje zaposlenika iz zaštite na radu

Članak 26.

Osposobljavati se iz zaštite na radu dužni su :

- svi zaposlenici prema članku 28. Zakona o zaštiti na radu (N.N. broj 71/14, 118/14 i 154/14),
- poslodavci, ovlaštenici i povjerenici iz područja zaštite na radu,
- zaposlenici koji kod poslodavca obavljaju određene poslove zaštite na radu,
- zaposlenici određeni za provedbu evakuacije i spašavanja,
- zaposlenici određeni za pružanje prve pomoći,
- svi zaposlenici po programu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

Članak 27.

Osposobljavanje se povjerava ovlaštenoj osobi, pravnoj ili fizičkoj osobi koja je ovlaštena za obavljanje poslova zaštite na radu.

Članak 28.

Sadržaj programa osposobljavanja za rad na siguran način utvrđuje se ovisno o procjeni rizika i sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela.

Programima osposobljavanja moraju biti obuhvaćeni sadržaji o postupcima za rad na siguran način.

Članak 29.

Provjera znanja provodi se testovima znanja ili usmenim ispitivanjem, a ocjena praktične osposobljenosti promatranjem i ocjenom radnih postupaka na pojedinom radnom mjestu na kojem zaposlenik radi.

Članak 30.

Ocjena praktične osposobljenosti provodi se na mjestu rada.

Članak 31.

Zapisnik o ocjeni praktične osposobljenosti zaposlenika za rad na siguran način na pojedinom mjestu rada sastavljaju i potpisuju neposredni ovlaštenik osposobljavanog zaposlenika, zaposlenik i stručnjak zaštite na radu zadužen za osposobljavanje iz pravne ili fizičke osobe s kojom je sklopljen ugovor za obavljanje poslova zaštite na radu.

Članak 32.

Zaposlenika koji ne zadovolji i na trećoj provjeri osposobljenosti Škola odnosno poslovodstvo Škole, može rasporediti na drugo radno mjesto (uz prethodnu provjeru osposobljenosti za to radno mjesto) ili s njim raskinuti ugovor o radu.

Članak 33.

Osposobljavanje i provjera osposobljenosti obavlja se u radno vrijeme i na trošak poslodavca.

b) Obavještavanje

Članak 34.

Ovlaštenici poslodavca u suradnji s stručnjakom zaštite na radu i zaposlenik zadužen za obavljanje zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara su dužni zaposlenike i njihove predstavnike obavijestiti, te po potrebi dati pisane upute o svim opasnostima i štetnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje zaposlenika, a vezano uz obavljanje poslova, a osobito o:

- opasnostima i štetnostima na poslu, odnosno radnom mjestu i zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima vezanim uz djelatnost i uz svaki pojedini radni proces i posao,
- mjerama i ovlaštenim zaposlenicima koji provode mjere pružanja prve pomoći, gašenja požara i spašavanja zaposlenika.

c) Poslovi s posebnim uvjetima rada**Članak 35.**

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđeni su Procjenom rizika.

Poslodavac smije rasporediti zaposlenika na poslove s posebnim uvjetima rada samo ako je prethodno na propisani način utvrđeno da zaposlenik ispunjava potrebne uvjete.

Članak 36.

Poslodavac dokazuje odgovarajućom ispravom da zaposlenik ispunjava uvjete glede stručne sposobnosti, zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti.

Zaposlenika raspoređenog na poslove s posebnim uvjetima rada ovlaštenici poslodavca u suradnji s stručnjakom zaštite na radu upućuju na pregled ovlaštenej ustanovi, odnosno specijalistu medicine rada u privatnoj praksi s uputnicom.

Članak 37.

Popis poslova s posebnim uvjetima rada utvrđen je Procjenom rizika Škole.

d) Sredstva rada i radni okoliš**Članak 38.**

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša sukladno odgovarajućim propisima i utvrđenim rokovima organizira stručnjak zaštite na radu u suradnji s ovlaštenikom i ravnateljem u dogovoru s predstavnikom ovlaštene pravne osobe za poslove zaštite na radu.

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša te izdavanje propisanih isprava obavlja ovlaštena pravna osoba za poslove zaštite na radu.

Članak 39.

Ispitana sredstva rada i uređaji koji ne zadovoljavaju osnovna pravila zaštite na radu utvrđeni od strane ovlaštene pravne osobe isključuju se iz pogona sve do njihova osposobljavanja za daljnji rad. U radnom prostoru koji ne zadovoljava osnovnim pravilima zaštite na radu, utvrđenim od strane ovlaštene pravne osobe, prekida se rad. Odluku o tome donosi ravnatelj.

e) Osobna zaštitna oprema**Članak 40.**

Ovisno o Procjeni rizika i popisu poslova na kojima se mora upotrebljavati osobna zaštitna oprema s naznakom opreme, nabavu osobne zaštitne opreme u dostatnim količinama i prema propisima osigurava poslodavac. Kada zaposlenik zaprima osobnu zaštitnu opremu on se svojim potpisom zadužuje za ta sredstva.

Članak 41.

Prilikom uporabe osobne zaštitne opreme zaposlenik se mora pridržavati pravila zaštite na radu i uputa proizvođača.

Proizvođač osobne zaštitne opreme dužan je uz osobno zaštitno sredstvo i opremu izdati tehničke upute i upute za uporabu u skladu sa zakonom.

Uvoznik, odnosno ovlaštenik koji vrši nabavu za Školu koje stavlja u promet osobnu zaštitnu opremu i dužan je osigurati upute na hrvatskom jeziku.

Članak 42.

Zaposlenik se ne smije koristiti osobnom zaštitnom opremom koja mu nije povjerena i za korištenje koje nije osposobljen.

Zaposlenik je dužan čuvati, održavati i koristiti se osobnom zaštitnom opremom sukladno pravilima zaštite na radu.

Zaposlenik ne smije popravljati ili obavljati bilo kakve izmjene na osobnoj zaštitnoj opremi i zaštitnim napravama, osim kada je za to ovlašten i osposobljen.

Zaposlenik ne smije odnositi osobnu zaštitnu opremu izvan radnih prostorija i prostora, osim radi održavanja čistoće te opreme.

Članak 43.

Zaposlenicima se zamjenjuje osobna zaštitna oprema koja je uništena ili dotrajala, samo uz povrat starih u skladište, o čemu se vodi propisana evidencija.

Članak 44.

Popis radnih mjesta na kojima se koristi osobna zaštitna oprema utvrđen je Procjenom rizika.

f) Opasne radne tvari

Članak 45.

Pri korištenju opasnih i štetnih radnih tvari moraju se pri radu primjenjivati sva pravila zaštite na radu u skladu s drugim propisima i uputama proizvođača, te osigurati da su opasne i štetne tvari označene na propisan način, te pribaviti sigurnosno tehničke listove.

g) Zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje

Članak 46.

U slučaju iznenadnih događanja koji mogu ugroziti živote i zdravlje zaposlenika i ostalih prisutnih osoba ako ostanu u prostorijama i prostorima poslodavca, neposredni voditelj evakuacije i spašavanja dužan je organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje zaposlenika i drugih osoba iz poslovnih prostorija i prostora.

Članak 47.

Obveze iz prethodnog članka ostvaruju se u skladu s planom evakuacije i spašavanja u slučaju požara, eksplozije, prirodnih nepogoda i drugih pojava koje mogu ugroziti živote i zdravlje zaposlenika.

h) Ozljede na radu i profesionalne bolesti

Članak 48.

Postupke i poslove u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti organiziraju i obavljaju ovlaštenici poslodavca i stručnjak zaštite na radu u skladu s katalogom poslova zaštite na radu. Ovlaštenici ili neposredni rukovoditelji dužni su odmah na dobijenom obrascu prijaviti ozljedu na radu stručnjaku zaštite na radu.

i) Pružanje prve pomoći

Članak 49.

U slučaju ozljede na radu zaposlenik koji se zatekne na mjestu događaja dužan je o tome hitno izvjestiti zaposlenika medicinske struke osposobljenog za pružanje prve pomoći, ovlaštenika poslodavca i stručnjaka zaštite na radu.

Članak 50.

Ovlaštenik poslodavca je dužan bez odgode doći na mjesto događaja i :

- ukloniti izvor opasnosti, a ako to nije moguće evakuirati zaposlenika iz prostora u kojem je nastala ozljeda,
- organizirati pružanje prve pomoći,
- prema potrebi, organizirati prijevoz ozljeđenog zaposlenika na liječenje u zdravstvenu ustanovu na drugi način,
- o događaju, naravi ozljede i poduzetim mjerama odmah pismeno izvjestiti ravnatelja, kao i stručnjaka zaštite na radu na za to predviđenom obrascu,
- ukoliko se radi o smrtnoj, težoj ili skupnoj ozljedi zaposlenika, ovlaštenik u suradnji s stručnjakom zaštite na radu je dužan odmah po nastanku događaja izvjestiti inspekciju rada, a u daljnjem roku od 48 sati od nastanka događaja dostaviti inspekciji rada propisano pisano izvješće.

j) Zaštita nepušača

Članak 51.

Temeljem Zakona o zaštiti na radu, čl. 57. te temeljem Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda, čl. 13. zabranjuje se pušenje u zatvorenim i otvorenim prostorima na kojima se obavlja djelatnosti odgoja i/ili obrazovanja.

Prostori za pušenje nisu dopušteni u prostorima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost i djelatnost odgoja i obrazovanja.

k) Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

Članak 52.

Temeljem Zakona o zaštiti na radu, čl. 58., Zabranjuje se uzimanje alkohola i drugih sredstava ovisnosti u radnim prostorijama Škole.

Članak 53.

Zabranu unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti nadziru ovlaštenici poslodavca.

Članak 54.

U slučaju osnovane sumnje da je zaposlenik pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti ovlaštenik je dužan zabraniti zaposleniku daljnji rad te ga udaljiti sa mjesta rada. O udaljavanju zaposlenika ovlaštenik odmah pismeno obavještava ravnatelja i stručnjaka zaštite na radu.

Ovlaštenik zaposleniku može naložiti provjeru prisutnosti alkohola i drugih sredstava ovisnosti u krvi.

Članak 55.

Utvrđivanje da li je zaposlenik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja se u ordinaciji ugovorenog liječnika medicine rada postupkom vađenja krvi.

Ako zaposlenik odbije pristupiti provjeri smatra se da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

l) Zdravstvena zaštita na radu

Članak 56.

Radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjerenog rizicima za sigurnost i zdravlje na radu kojima je izložen zaposlenik, Škola je obvezna zaposlenika uputiti na zdravstveni pregled kod odabranog specijaliste medicine rada, prema rokovima utvrđenim procjenom rizika.

IV. Zaštita posebnih kategorija zaposlenika

Članak 57.

Poslovi na kojima ne smiju raditi zaposlenici mlađi od 18 godina, zaposlenici sa smanjenom radnom sposobnošću, žene, trudnice utvrđuju se procjenom rizika, a sukladno odredbama Zakona o radu i Zakona o zaštiti na radu.

Navedene kategorije zaposlenika ne smiju se u skladu s tim rasporediti na poslove s posebnim uvjetima rada, na rad u smjenama i na druge poslove koji mogu štetno utjecati na njihovo zdravlje.

V. Prava, obveze i odgovornost ravnatelja njegovih ovlaštenika

Članak 58.

Prava, obveze i odgovornosti ravnatelja u svezi sa zaštitom na radu uređuju se Zakonom o radu, Zakonom o zaštiti na radu, drugim propisima i ovim Pravilnikom.

Članak 59.

Prava, obveze i odgovornost ovlaštenika uređuju se se Zakonom o radu, Zakonom o zaštiti na radu, drugim propisima i ovim Pravilnikom.

Članak 60.

Odgovornost ravnatelja i njegovih ovlaštenika za uređivanje zaštite na radu, odnosno odgovornost za prekršaj i gospodarski prijestup, utvrđena je kaznenim odredbama Zakona o zaštiti na radu.

VI. Nadzor

Članak 61.

Nadzor nad provođenjem poslova zaštite na radu obavlja Državna inspekcija za zaštitu na radu temeljem Zakona o zaštiti na radu i pravilnika o inspekciji i nadzoru zaštite na radu, unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu sukladno odredbama Zakona za zaštitu na radu i ovog Pravilnika obavljaju ravnatelj, ovlaštenici, stručnjak zaštite na radu i predstavnik vanjske stručne ustanove za vođenje poslova za zaštitu na radu.

VII. Isprave, evidencije i izvještaji

Članak 62.

Sukladno zakonu i podzakonskom aktu o vođenju isprava, evidencija i izvještaja te odredbama ovog Pravilnika čuvaju se isprave, vode evidencije i podnose izvještaji iz područja zaštite na radu.

VIII. Prava, obveze i odgovornost zaposlenika

Članak 63.

Prava i obveze zaposlenika utvrđene su Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o radu i ovim Pravilnikom.

Članak 64.

Odgovornost zaposlenika utvrđena je propisima navedenim u prethodnom članku i ovim Pravilnikom.

Članak 65.

Zaposlenik čini težu povredu radne obveze ako:

- ne izvršava dužnosti iz zaštite na radu propisane zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim normama, kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu i odredbama ovog Pravilnika,

- poslove radnog mjesta obavlja suprotno pravilima zaštite na radu,
- ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za samostalan rad na siguran način ili ne pristupi provjeri znanja za samostalan rad na siguran način,
- propusti ili odbije raditi pod nadzorom zaposlenika osposobljenog za rad na siguran način dok uspješno ne obavi provjeru svoje osposobljenosti za rad na siguran način,
- odbije prihvatiti raspored na drugo radno mjesto za koje se može osposobiti za samostalan rad na siguran način, ako u tri pokušaja nije zadovoljio na provjeri osposobljenosti za rad na siguran način,
- odbije napustiti radno mjesto ako to od njega traži odgovorni voditelj poslova radi sigurnosti i zaštite zdravlja,
- ne prekine rad kada su mu izravno ugroženi život i zdravlje, zato što nisu primjenjena pravila zaštite na radu,
- ne obavi pravodobno liječnički pregled na koji ga je uputio ovlaštenik ili stručnjak zaštite na radu,
- radeći suprotno pravilima zaštite na radu te na taj način ugrozi sigurnost ili zdravlje drugih zaposlenika,
- ne koristi se osobnim zaštitnim sredstvima ili zaštitnim napravama,
- ne koristi se osobnim zaštitnim sredstvima na način utvrđen ovim Pravilnikom,
- ako ošteti ili ukloni oznake upozorenja ili uputa iz zaštite na radu,
- odbije udaljiti se sa mjesta rada kada je zatečen da radi pod uticajem alkohola,
- odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri da li radi pod uticajem alkohola,
- tijekom rada konzumira alkoholna pića ili druga sredstva ovisnosti ili ih unosi u prostorije poslodavca,

Za povrede radne obveze iz ovog članka zaposleniku se može otkazati ugovor o radu.

Članak 66.

Zaposlenik mora biti privremeno udaljen s rada, odnosno iz Škole na način i u slučajevima utvrđenim zakonom, kolektivnim ugovorom, aktom kojim se u Školi uređuju radni odnosi i ovim Pravilnikom.

IX. Prijelazne i završne odredbe

Članak 67.

Pravilnik stupa na snagu i počinje se primjenjivati osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Škole.

Članak 68.

Ovim Pravilnikom stavljaju se izvan snage svi akti o zaštiti na radu koji su bili do sada važeći.

Članak 69.

Svi postupci započeti po odredbama Pravilnika o zaštiti na radu koji je donošenjem ovog Pravilnika stavljen van snage, a koji nisu završeni do stupanja na snagu ovog Pravilnika, bit će završeni prema odredbama ovog Pravilnika.

Članak 70.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način i u postupku za njegovo donošenje.

KLASA:011-03/23-02/02

URBROJ:2189-29-23-01

Predsjednica Školskog odbora:

Biljana Farkaš, mag.ing.agr.

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči škole dana 28. 12. 2023.godine i stupa na snagu dana 5.1.2024. godine.

Ravnateljica:

Kristina Krmpotić, prof.

Zamjenica ravnateljice:

2 Svjetlana Carić, prof.

X. Prilozi

1.1. Programi osposobljavanja

Program osposobljavanja zaposlenika za rad na siguran način

NAMJENA PROGRAMA

Program je namijenjen osposobljavanju zaposlenika za rad na siguran način, uvažavajući vrste i opseg opasnosti utvrđene za odnosno radno mjesto i mjere zaštite na radu, koje se moraju primjenjivati prilikom obavljanja poslova i radnih zadataka radi uklanjanja opasnosti po život i zdravlje zaposlenika.

CILJ PROGRAMA

Cilj programa je upoznavanje i osvješćivanje zaposlenika u odnosu na utvrđene vrste i opseg opasnosti, koje mu prijete na radnom mjestu prilikom obavljanja poslova i radnih zadataka, i usvajanje mjera zaštite na radu radi otklanjanja tih opasnosti.

TEME I TEZE PROGRAMA

I. Opće osposobljavanje zaposlenika

1. Stanje zaštite na radu u Školi
 - a) Povrede zaposlenika na radu:
 - lakše
 - teže
 - kolektivne
 - smrtne
 - profesionalne i
 - druga oboljenja u vezi s radom
 - b) Analiza povreda na radu radi utvrđivanja izvora i uzroka opasnosti
 - c) Ekonomski gubici zbog povreda na radu
2. Prava, dužnosti, ovlaštenja i odgovornosti rukovoditelja prema odredbama Zakona o zaštiti na radu, propisa i Pravilnika o zaštiti na radu.
3. Organizacija zaštite na radu:
 - a) Zakonske odredbe o zaštiti na radu
 - b) Statut Škole
 - c) Pravilnik o zaštiti na radu:
 - osposobljavanje zaposlenika iz zaštite na radu
 - poslovi s posebnim uvjetima rada
 - zaštita pri radu na sredstvima rada
 - osobna zaštita, sredstva i oprema
 - pružanje prve i liječničke pomoći
 - evakuacija i spašavanje
4. Psihofiziologija rada:

- a) Sklonost ka povredama
 - imunizacija
 - senzibilizacija
 - predisponiranost
- b) Posredni faktori koji uzrokuju povredu:
 - fizikalni uvjeti
 - psihološki uvjeti
 - organizacija rada
 - dani u tjednu
- c) Neposredni faktori koji uzrokuju povredu na radu:
 - nedovoljna osposobljenost
 - nedovoljno psihofizičko stanje

II. Funkcionalno osposobljavanje

Teme i teze Programa predstavljaju slijedeće programske cjeline:

VRSTA OPASNOSTI	
1.	Mehaničke ozljede
2.	Pad i rušenje
3.	Prevelika fizička naprezanja
4.	Nefiziološki položaj tijela
5.	Psihofizička naprezanja
6.	Električna struja
7.	Opasne tvari
8.	Požar i eksplozija
9.	Vruće tvari
10.	Hladne tvari
11.	Buka
12.	Biološke opasnosti
13.	Vibracije
14.	Štetna zračenja
15.	Nepovoljna mikroklima
16.	Neodgovarajuća rasvjeta
17.	Štetnosti rada na računaru
18.	Ostale opasnosti

Sadržajno su za svako radno mjesto utvrđene pojedinačne programske cjeline, a njihov izbor za odnosno radno mjesto prikazan je tablično.

Tablični prikaz programskih cjelina za utvrđene vrste opasnosti sastavni je dio ovog Programa.

Svaki zaposlenik raspoređen na odnosno radno mjesto mora usvojiti programski sadržaj i programsku cjelinu utvrđenu za to radno mjesto.

Struktura programske cjeline sa razredom pojedinih tema i teza utvrđena je u Prilogu ovog Programa.

NASTAVNA POMAGALA

1. Dijaprojektor, dijafilmovi;
2. Kinoprojektor, filmovi;
3. Grafoskop, grafofolije.

PROVJERA OSPOSOBLJENOSTI ZA SAMOSTALAN RAD

1. Razgovor sa provjerom usvojenog znanja postavljanjem pitanja;
2. Testiranje usvojenog znanja kandidata iz predmetne programske cjeline;
3. Praćenje rada zaposlenika i donošenje odluke o rasporedu za samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka.

PRILOG PROGRAMU OSPOSOBLJAVANJA ZAPOSLENIKA ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

PROGRAMSKE CJELINE

1. MEHANIČKE OZLJEDE , TE MJERE ZAŠTITE NA RADU

1. Što su mehaničke opasnosti kod:
 - a) predmeta u stanju mirovanja
 - b) rukovanja predmetima
 - c) korištenja sredstava za prijenos robe i materijala
 - d) mogućnosti slobodnog pada predmeta
 - e) mogućnosti sudara s predmetima
 - f) korištenja ručnog alata i pribora
 - g) mogućeg zahvaćanja od dijelova koji se pokreću
 - h) mogućeg odlijetanja dijelova i čestica
 - i) opasnosti od opekotina, smrzavanja i prehlada
 - j) pojave drugih nedefiniranih izvora opasnosti
 - k) kretanje pri radu
2. Kako eliminirati opasnosti za zaposlenika?
3. Kako pružiti prvu pomoć u određenim situacijama?
 - A/ - prepoznavanje opasnosti pri radu
 - B/ - otklanjanje opasnosti
 - C/ - siguran rad bez opasnost

2. OPASNOSTI OD PADA S VISINE ILI U DUBINU

1. Mjesta rada na visini većoj od tri metra :
 - podesiti,
 - platforme,
 - kosine,
 - montažne konstrukcije,
 - krovovi,
 - mostovi,
 - skele,
 - ljestve.
2. Način rada na visini većoj od tri metra kao uzrok povreda na radu.
3. Mjere zaštite na radu na visini većoj od tri metra.
4. Korištenje osobnih zaštitnih sredstava i opreme pri radu na visini većoj od tri metra.
5. Pružanje prve pomoći povrijeđenim zaposlenicima :
 - a) prepoznavanje opasnosti pri radu ,
 - b) otklanjanje opasnosti ,
 - c) siguran rad bez opasnosti.

3. i 4. OPASNOSTI PRI TJELESNIM NAPREZANJIMA I NEFIZIOLOŠKOM POLOŽAJU TIJELA, TE MJERE ZAŠTITE PRI RADU

1. Što je:
 - a) tjelesno naprezanje:
 - trajanje rada,

- raspored rada,
- intenzitet rada,
- laki (1 - 3 kg Kal/min)
- srednje težak rad (3 - 6 kg Kal/min)
- vrlo težak rad (6 - 11 kg Kal/min)
- izvanredno težak rad (preko 11 kg Kal/min)

b) nefiziološki položaj tijela:

- položaj tijela:
 - stajanje
 - sjedenje
 - čučanje
 - klečanje
 - naginjanje
 - ležanje
- naprezanje pojedinih organa i sistema:
 - zamor
 - umor
 - premor

2. Kako eliminirati opasnosti za zaposlenika?

3. Kako pružiti prvu pomoć u određenim situacijama?

A/ - prepoznavanje opasnosti pri radu

B/ - otklanjanje opasnosti

C/ - siguran rad bez opasnosti

5. RAD U UVJETIMA UČESTALOG STRESA I/ILI TRAJNE PSIHIČKE NAPETOSTI

1. Što je stres?
2. Što je trajna psihička napetost?
3. Kako ih prepoznati?
4. Utjecaj stresa i trajne psihičke napetosti na zdravlje zaposlenika.
5. Mjere za smanjenje utjecaja stresa i trajne psihičke napetosti.

6. OPASNOSTI OD ELEKTRIČNE STRUJE I MJERE ZAŠTITE PRI RADU

1. Što je električna struja?
2. Kako električna struja utječe na organizam čovjeka?
(treperenje, grčenje mišića, smrt)
3. Put protjecanja struje kroz tijelo
 - ruka - ruka
 - ruka - noga
 - ruka - tijelo
4. Jačina električne struje koja protiče kroz čovjekovo tijelo
 - max. 50 mA
5. Vrijeme protjecanja struje kroz čovječje tijelo
 - 0,2 ; 0,4 i 5 sek.
6. Zaštita od direktnog dodira dijelova elektroinstalacije i opreme pod naponom
 - izoliranjem,
 - pregradama ili kućištima,
 - preprekama,

- postavljanja izvan dohvata ruke,
 - zaštitnim uređajima diferencijalne struje.
7. Zaštita od indirektnog dodira dijelova koji u slučaju kvara mogu doći pod napon
 - automatskim isklapanjem strujnog kruga,
 - uporabom uređaja klase II ili odgovarajućom izolacijom,
 - postavljanjem u nevodljive prostorije,
 - lokalnim izjednačavanjem potencijala bez spajanja sa zemljom,
 - električnim odvajanjem.
 8. Kako eliminirati opasnosti za zaposlenika?
 9. Kako pružiti prvu pomoć u različitim situacijama?
 - a) prepoznavanje opasnosti pri radu,
 - b) otklanjanje opasnosti,
 - c) siguran rad bez opasnosti.

7. OPASNOSTI PRI RADU S OPASNIM RADNIM TVARIMA I MJERE ZAŠTITE PRI RADU

1. Što su opasne radne tvari i štetnosti od istih?
 - kiselina, lužina i nagrizajućih tvari,
 - organskih otapala i razređivača,
 - metala i nemetala,
 - organskih i anorganskih spojeva.
2. Kako opasne radne tvari djeluju na zdravlje zaposlenika?
3. Dozvoljene koncentracije?
 - maksimalno dopuštene koncentracije (MDK)
 - kratkotrajno dopuštene koncentracije (KDK)
 - biološka granična vrijednost (BGV)
4. Mjere zaštite pri radu:
 - kontrola mjerenjem koncentracije štetnosti u zraku,
 - zamjena štetnih materija u procesu proizvodnje,
 - automatizacija i / ili mehanizacija tehnološkog procesa,
 - hermetizacija tehnološkog procesa,
 - ventilacija i ekshaucija,
 - korištenje osobnih zaštitnih sredstava
5. Kako eliminirati opasnosti za zaposlenika?
 - a) prepoznavanje opasnosti pri radu,
 - b) otklanjanje opasnosti,
 - c) siguran rad bez opasnosti.
6. Kako pružiti prvu pomoć u odrađenim situacijama?
7. Opasne radne tvari kao uzrok povreda na radu i profesionalnih oboljenja?
 - a) kratkotrajna izloženost
 - b) dugotrajna izloženost
8. Kako i kada koristiti osobna zaštitna sredstva i opremu?
 - a) prepoznavanje opasnosti pri radu,
 - b) otklanjanje opasnosti,
 - c) siguran rad bez opasnosti

8. OPASNOSTI OD POŽARA I EKSPLOZIJA I MJERE ZAŠTITE PRI RADU

1. Osnovni pojmovi o eksplozivnim materijama
2. Osnovne mjere zaštite pri radu pri manipulaciji i uporabi eksplozivnih materija kod:

- transportiranja
 - uskladištenja
 - korištenje
3. Osnovni pojmovi o zapaljivim materijama:
- vrste zapaljivih materija:
 - krute
 - tekuće
 - plinovite
 - gorenje zapaljivih materija
 - uzroci gorenja
4. Mjere za sprječavanje izbijanja požara i eksplozija i početno gašenje Požara
5. Sredstva za gašenje požara:
- aparati
 - oprema
 - instalacije
6. Korištenje osobnih zaštitnih sredstava i opreme.
7. Pružanje prve pomoći povrijeđenim zaposlenicima:
- A/ - prepoznavanje opasnosti pri radu
 - B/ - otklanjanje opasnosti
 - C/ - siguran rad bez opasnosti

9. i 10. TOPLINSKE OPASNOSTI I MJERE ZAŠTITE PRI RADU

Vruće tvari ili predmeti:

- vrući ili užareni metali –zavarivanje, taljenje
- ostali vrući materijali pri obradi –staklo
- vrući materijali pri održavanju – strojevi
- para, vrela voda
- otvoreni plamen

Hladne tvari ili predmeti:

- hladni i smrznuti predmeti i proizvodi
- hladni mediji -plinovi tekućine
- hladni materijali pri održavanju - strojevi
- led

11. i 13. OPASNOSTI OD BUKE, VIBRACIJA I POTRESANJA I MJERE ZAŠTITE PRI RADU

1. Što je buka?
2. Što su vibracije?
3. Što su potresanja?
4. Mjerenja i ispitivanje buke i vibracija,
5. Utjecaj buke, vibracija i potresanja na zdravlje zaposlenika,
6. Mjere zaštite pri radu od utjecaja buke, vibracija i potresanja,
7. Korištenje osobnih zaštitnih sredstava i opreme:
 - a) prepoznavanje opasnosti pri radu,
 - b) otklanjanje opasnosti,
 - c) siguran rad bez opasnosti.

12. BIOLOŠKE TVARI

- virusi,
- bakterije,
- paraziti,
- gljivice,
- kukci i dr.
- Poslovi vezani za kontakt s ljudima oboljelim od zaraznih bolesti.
- Propisi o biološkim tvarima

14. OPASNOSTI OD ŠTETNIH ZRAČENJA I MJERE ZAŠTITE PRI RADU

1. Što su štetna zračenja?
2. Vrste zračenja?
 - električni valovi
 - infracrveni zraci
 - vidljiva svjetlost
 - ultraljubičasti zraci
 - X - zraci
 - gama zraci
3. Kako djeluju na zdravlje zaposlenika?
 - a) kratkotrajna izloženost
 - b) dugotrajna izloženost
4. Mjere zaštite pri radu:
 - kontrola mjerenjem intenziteta štetnosti,
 - zamjena štetnih materija u procesu proizvodnje,
 - automatizacija i / ili mehanizacija tehnološkog procesa,
 - hermetizacija tehnološkog procesa,
 - korištenje osobnih zaštitnih sredstava.
5. Kako eliminirati opasnosti za zaposlenika?
6. Korištenje osobnih zaštitnih sredstava i opreme?
 - a) prepoznavanje opasnosti pri radu,
 - b) otklanjanje opasnosti,
 - c) siguran rad bez opasnosti.
3. Mjere zaštite pri radu:
 - kontrola mjerenjem koncentracije štetnosti u zraku,
 - zamjena štetnih materija u procesu proizvodnje,
 - automatizacija i / ili mehanizacija tehnološkog procesa,
 - hermetizacija tehnološkog procesa,
 - ventilacija i ekshaucija,
 - korištenje osobnih zaštitnih sredstava za zaštitu organa za disanje
4. Kako eliminirati opasnosti za zaposlenika?
5. Kako pružiti prvu pomoć u odrađenim situacijama?
 - a) prepoznavanje opasnosti pri radu,
 - b) otklanjanje opasnosti,
 - c) siguran rad bez opasnosti.

15. OPASNOSTI OD POREMEĆENIH TEMPERATURA, VLAŽNOSTI I STRUJANJA ZRAKA I MJERE ZAŠTITE NA RADU

1. Što su to mikroklimatski uvjeti?

- a) temperatura radne okoline:
 - van prostorije
 - unutar prostorije
 - povećana temperatura (iznad 301 K),
 - smanjena temperatura (ispod 283 K),
 - efektivna temperatura (290,5 - 294,5 K).
 - b) brzina strujanja zraka
 - c) relativna vlažnost zraka
2. Što je "zona komfora"?
 3. Kako se ispituju i kontroliraju MKU u radnom prostoru i radnoj okolini?
 4. Kako djeluju na zdravlje zaposlenika?
 - a) kratkotrajna izloženost
 - b) dugotrajna izloženost
 5. Mikroklimatski uvjeti kao uzrok povreda na radu i profesionalnih oboljenja?
 6. Mjere zaštite na radu pri nepovoljnim mikroklimatskim uvjetima:
 - a) prepoznavanje opasnosti pri radu,
 - b) otklanjanje opasnosti,
 - c) siguran rad bez opasnosti

16. OPASNOSTI OD NEPRILAGOĐENE RASVJETE I MJERE ZAŠTITE PRI RADU

1. Što je osvjetljenost?
 - dnevna,
 - umjetna,
 - kombinirana.
2. Kontrola osvjetljenosti mjerenjem i ispitivanjem?
3. Zahtjevi dobre osvjetljenosti utvrđeni standardima:

HRN EN 12464-1:2012 Svjetlo i rasvjeta -- Rasvjeta radnih mjesta -- 1. dio: Unutrašnji radni prostori (EN 12464-1:2011)

HRN EN 12464-2:2014 Svjetlo i rasvjeta -- Rasvjeta radnih mjesta -- 2. dio: Vanjski radni prostori (EN 12464-2:2014)
4. Osvjetljenost kao uzrok povreda na radu:
 - loša osvjetljenost,
 - stroboskopski efekt,
 - neraspoznavanje boja.
5. Mjere zaštite pri radu u radnom prostoru, radnoj okolini i na mjestu rada:
 - a) prepoznavanje opasnosti pri radu,
 - b) otklanjanje opasnosti,
 - c) siguran rad bez opasnosti

17. ŠTETNOSTI RADA NA RAČUNALU

I OBVEZE POSLODAVCA

II ZAHTJEVI KOJE MORA ISPUNJAVATI RADNO MJESTO

1. Oprema
2. Radni okoliš
3. Programska oprema

Ravnatelj: _____

Program osposobljavanja ovlaštenika poslodavca za zaštitu na radu

NAMJENA PROGRAMA:

Program je namijenjen ovlaštenicima poslodavca zaštite na radu u Školi.

CILJ PROGRAMA:

Cilj programa je upoznati navedene zaposlenike sa njihovim ovlaštenjima i odgovornostima glede zaštite na radu.

TEME I TEZE PROGRAM:

1. Stanje zaštite na radu, u onom dijelu kojim ovlaštenik rukovodi.
 - a) Broj ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja
 - b) Izvor, uzrok i način nastanka ozljeda i profesionalnih oboljenja
 - c) Ekonomski gubici zbog ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja
2. Prava, obveze i ovlaštenja prema odredbama Zakona o zaštiti na radu i Pravilniku o zaštiti na radu.
3. Organizacija zaštite na radu :
 - a) Zakonske odredbe o zaštiti na radu
 - b) Statut Škole
 - c) Pravilnik o zaštiti na radu
 - osposobljavanje za rad na siguran način
 - poslovi s posebnim uvjetima rada
 - zaštita pri radu na sredstvima rada
 - osobna zaštitna sredstva
 - pružanje prve i liječničke pomoći
 - evakuacija i spašavanje
 - vođenje evidencije
4. Psihofiziologija rada :
 - a) Sklonost ka ozljedama
 - imunizacija
 - senzibilizacija
 - predisponiranost;
 - b) Posredni faktori koji uzrokuju ozljede :
 - fizikalna radna sredina
 - psihološka radna sredina
 - organizacija rada
 - dani u tjednu;
 - c) Neposredni faktori koji su uzrok ozljeda na radu:
 - nedovoljna sposobnost za zvanje
 - opće funkcionalne karakteristike živčanog sustava
 - opće nedovoljno psihofiziološko stanje
 - borba protiv ozljeda.
5. Unapređivanje zdravstvene zaštite i zdravstvenog prosvjećivanja zaposlenika.

6. Način utvrđivanja vrsta i opsega opasnosti:
- a) cilj analize radnih mjesta,
 - b) opći podaci o analizi radnih mjesta,
 - c) opis poslova, s naznakom vrsta i opsega opasnosti,
 - d) osobna zaštitna sredstva.

NASTAVNA POMAGALA: laptop, PC projektor.

PROVJERA ZNANJA: razgovor

Ravnatelj:

1.2. Pružanje prve pomoći

(temeljem članka 56. Zakona o zaštiti na radu N.N. broj 71/14, 118/14 i 154/14)

Popis opreme za pružanje prve pomoći

Osobama osposobljenim za pružanje prve pomoći stavlja se na raspolaganje potrebna oprema:

- 10 sterilnih prvih zavoja
- 4 kaliko zavoja dužine 5m a širine 8 cm
- 2 flasterska zavoja
- 4 omota sterilne gaze
- 2 omota vate po 25 g
- 1 paket staničevine za oblaganje udlaga
- 2 trokutna rupca i 4 sigurnosne igle
- 4 elastična zavoja za fiksaciju udlaga različite veličine
- 4 vatirane udlage (2 po 100 cm i 2 po 50 cm) ili isti broj pneumatskih udlaga
- 6 komada naprstaka od kože u tri veličine
- 1 anatomska pinceta
- 1 škare obične i jedne za rezanje zavoja sa zavrnutom glavicom
- 2 bočice 2% dezola, 250 g natrijeva bikarbonata, 100 g soli, parafinsko ulje, aktivni ugljen, 500 g 70 % alkohola.

Ako na mjestu rada istodobno poslove obavlja više od 20 zaposlenika, na svakih daljnjih 50 zaposlenika mora se osigurati osnovni sanitetski materijal u količini i vrstama ovisno o učestalosti i vrstama ozljeda.

Osim osnovnog sanitetskog materijala za prvu pomoć pri bolesti i ozljedama koje mogu nastati zbog osobitosti procesa rada, na mjestu gdje radi istodobno do 20 zaposlenika, mora se osigurati i dodatni materijal i to:

- gdje mogu nastati teže ozljede, bolesti ili otrovanja:
 - nosila
 - 5 komada velikih gaza (moguće otvorene ozljede trbuha i prsnog koša, velike opekline i ozeblina)
- pri ronilačkim radovima i radovima u kesonima:
 - komora za dekompresiju
- gdje postoji izvrnutost kloru, fozgenu, dušičnim oksidima, ozonu:
 - 1 aparat s komprimiranim kisikom i Ambu respirator
- gdje postoji izvrnutost cijanovodiku i cijanidima:
 - ampule amilnitrita (10 ampula)
 - ampule 25% natrijeva tiosulfata (5-10 ampula)
 - ampule 3% otopine natrijeva nitrita (5-10 ampula)
- gdje postoji izvrnutost organofosfornim insekticidima karbamatima:
 - ampule atropin sulfata 1 mg (200 ampula)
 - 2% otopina natrijeva bikarbonata
 - ampule pralidoksima (reaktivator kolinesteraze kod trovanja organofosfornim spojevima)
- gdje postroji izvrnutost kiselinama i lužinama:
 - 2% otopina kalijeva bikarbonata
 - 2% otopina natrijeva bikarbonata

- 3% otopina borne kiseline
- otopina natrijeva sulfata i suspenzija magnezijeva oksida (izvrnutost fluorovodičnoj kiseline)
- gdje postoji mogućnost ugriza otrovnih kukaca i otrovnih zmija:
 - amonijak (100 gr)
 - protu zmijski serum (5 ampula)
 - anti alergična mast.

Ako na mjestu rada istodobno poslove i radne zadatke obavlja više od 20 zaposlenika, na svakih daljnjih 50 zaposlenika mora se osigurati dodatni materijal po vrsti i količini ovisno o stupnju izvrnutosti.

Osnovne upute za pružanje prve pomoći

Kada je potrebno pružiti prvu pomoć, pridržavajte se ovih osnovnih pravila:

- **Izbjegavajte uzrujanost ili paniku !**
- **Pažljivo provjerite o čemu se radi !**
- **Ako je potrebna trenutačna akcija, da bi se spasio život (umjetno disanje, masaža srca, zaustavljanje krvarenja i sl.) primijenite bez odgađanja potrebiti postupak !**
- **Nikad ne pomičite (prenosite) teško ozlijeđenog osim ako je potrebno zaštititi ga od neposredne opasnosti !**
- **Pošaljite odmah po liječnika ili drugu stručnu osobu !**
- **Pozovite hitnu pomoć, policiju ili vatrogasce, ako je to potrebno!**

PRVA POMOĆ		
Ozljeda (oboljenje)	Simptomi	Postupak
1	2	3
Krvarenje iz arterije	Šiktanje svijetlocrvene krvi iz rane. Bljedilo kože, ubrzani puls, površno disanje i nesvjestica su znakovi iskrvarenja.	Prekriti ranu sterilnim zavojem koji čvrsto priliježe. Primijeniti ručni pritisak, povescu - Esmarch ili improviziranu traku. Označiti vrijeme stavljanja poveske. Poveska se stavlja između rane i srca. Utopliti, dati tekućine ako je pri svijesti, transport u zdravstvenu društvo u ležećem položaju.
Krvarenje iz vene	Stalan, jednoličan mlaz tamnocrvene krvi.	Sterilna gaza (tampon) na ranu i čvrsto stegnuti zavoj.
Krvarenje unutarnje (iz grudnih i trbušnih organa)	Iskašljavanje i povraćanje krvi, te krv u stolici i mokraći. Bljedilo lica (kože), žeđ, ubrzani puls, otežano disanje ili nesvjestica mogu biti jedini znakovi.	Ozlijeđeni treba ležati s uzdignutim uzglavljem. Hladni oblog ili vrećica s ledom na mjestu odakle se pretpostavlja krvarenje. Spriječiti šok. Transport u zdravstvenu društvo.
Iščašenje zgloba	Promjena oblika zgloba, otekline, bol. Ograničena gibljivost zgloba.	Iščašeni zglob imobilizirati (učvrstiti) i ne pokušati vratiti u normalno stanje. Hladni oblozi na zglob.
Prijelomi kostiju (frakture) jednostavne	Otekline, iskrivljenje, bol, nemogućnost da se pokrene ud.	Spriječiti pokretanje prelomljene kosti pomoću udlage.
Frakture (prijelomi kostiju) složene	Otvorena rana, kost izbija na površinu, krvarenje.	Zaustaviti krvarenje, prekriti ranu sterilnim zavojem, primijeniti udlage.
Frakture (prijelomi) glave	Moguće krvarenje iz nosa, usta i uha. Često i gubitak svijesti.	Prekriti ranu. Utopliti ozlijeđenog i osigurati mu mir. Sprečavanje šoka. Oprezan transport.
Strano tijelo u oku	Bol, zasljepljenje, suzenje.	Čistim rukama povući gornju vjeđu preko prsta i izvinuti. Strano tijelo izvaditi vrhom gaze ili čiste marame. Oprez! Ukoliko su zabodena u oko i ne mogu se izvaditi na gore opisan način - ne dirati. Potražiti liječničku pomoć.
Otrovanje kiselinama i lužinama (progutano)	Bolovi u ustima i truhu. Povraćanje. Vidljive nagrizotine (kraste) na ustima. Opće teško stanje.	K i s e l i n e : dati odmah mlijeko, bjelance od jajeta, suspenziju magnezijeva oksida, čak i sapunicu. Ne ispirati !! L u ž i n e : dati piti razrijeđenu octenu kiselinu ili razrijeđeni limunov sok, mlijeko sa sirovim jajetom.
Opekline oka kiselinama i lužinama	Otok vjeđa, crvenilo, suzenje, jaka bol.	K i s e l i n e : ispirati oko vodom ili fiziološkom otopinom. L u ž i n e : ispirati oči vodom.
Kemijske opekotine kože	Crvenilo, kraste, bol.	Skinuti zagađenu odjeću i obuću, temeljito ispirati kožu vodom.
Otrovanja zagušljivim plinovima	Mučnina, glavobolja, malaksalost, nesvjestica, poremećaj disanja.	Izvesti trovanog iz zatrovane atmosfere na čist zrak. Umjetno disanje.
Električni udar	Nesvijest, prestanak disanja, ne čuje se rad srca, eventualno opekline na mjestu kontakta sa strujom.	Ukloniti izvor električne struje, uz mjere osobne sigurnosti. Odmah primijeniti umjetno disanje i masažu srca.
Toplinski udar i sunčanica	Glavobolja, vruća i suha koža, gubitak svijesti, ubrzani slabiji puls, disanje površno.	Bolesnika poleći s uzdignutim uzglavljem u hladovinu ili dobro prozračenu prostoriju. Smanjiti temperaturu tijela hladnim oblozima. Ako je pri svijesti dati mu hladne napitke uz dodatak kuhinjske soli.

Ozljeda (oboljenje)	Simptomi	Postupak
1	2	3
Opekline	Crvenilo, mjehurići, isprženo tkivo.	Odjeću s oprženog mjesta ne trgati. Ako se ne može skinuti obrezati odjeću. Opečeno mjesto zaviti sterilnim suhim zavojem. Davati napitke. Preporučuje se 3 g soli i 1 g soda bikarbone na litru vode.
Smrztotine	Bljedilo kože, kasnije otekline i mjehuri.	Opći postupak kao kod smrztotina. Povrijeđeni dio tijela lagano utopli.
Smrzuće	Ukrucivanje udova i mišića. Usporenje disanja, duboka nesvijest. Smrznuti dio je blijed.	Utopljavati postepeno i polako. Kod nesvijesti umjetno disanje, a kada dođe k sebi topli napici i utopli ga.
Zagušenje	U z r o c i : Vješanje, utapanje, strano tijelo u dišnim putovima i sl. Z n a k o v i : plavkasta boja lica, strah, široke zjenice, nesvijest.	Osloboditi dišne putove, iznijeti na svježi zrak. Primijeniti umjetno disanje i masažu srca.
Nesvjestica	Bljedilo, malaksalost, hladni znoj, gubitak svijesti.	Poleći onesviještenog s malo uzdignutim donjim udovima, utopli. Ako ne diše umjetno disanje.
Ugriz zmija	Tragovi ugriza, otok, bol.	Staviti povesku iznad ugriza, rezom spojiti oba mjesta ugriza, istiskati ranu. Dati ugrizenom dosta tekućine. Osigurati mir.
Borba protiv šoka	Ozljeda i bolovi mogu izazvati stanje koje nazivamo šok. Z n a k o v i š o k a : Bljedilo, hladni znoj, ubrzani puls, proširene zjenice. Površno disanje. Pri svijesti, ali ne mari za zbivanja oko sebe.	Pokriti osobu u šoku, ali ne pregrijati. Dati mu da pije napitke, ako je pri svijesti. Ublaženje bolova. Sredstva za smirenje. Transport pogoršava stanje kod bolesnika u šoku.

1.3. Katalog poslova zaštite na radu**LEGENDA:**

1. Ravnatelj
2. Nadležni ovlaštenik poslodavca
3. Stručnjak zaštite na radu
4. Ovlaštena osoba za poslove ZNR
5. Nadležni liječnik
6. Odgovorna osoba za poslove zaštite od požara
7. Povjerenik zaposlenika iz zaštite na radu

Red. broj	MJERE ZAŠTITE NA RADU	NOSITELJ MJERA I AKTIVNOSTI						
		3	4	5	6	7	8	9
1	2							
1. OSIGURANJE I PROVEDBA ZNR								
1.1.	Osiguranje organiziranja i provođenja zaštite na radu	x						
1.2.	Izrada procjene rizika	x			x			
1.3.	Donošenje općeg akta - utvrđivanje organizacije provedbe zaštite na radu u pisanom obliku, pravila zaštite na radu, te prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika i zaposlenika	x						
1.4.	Osiguranje i isticanje pisanih uputa na mjestu rada		x	x	x			
1.5.	Obavljanje poslova zaštite na radu		x	x	x			
1.6.	Osiguranje uvjeta za rad stručnjacima, ovlaštenicima	x						
1.7.	Davanje ovlaštenja ovlaštenicima za poduzimanje i provođenje mjera	x						
1.8.	Obavješćivanje zaposlenika o svim promjenama u radnom procesu koje utječe na njihovu sigurnost i zdravlje	x	x					
2. OSPOSOBLJAVANJA IZ ZAŠTITE NA RADU								
2.1.	Utvrđivanje sustava, plana i programa osposobljavanja-osposobljavanje zaposlenika za: - rad na siguran način - pružanje prve pomoći - za vođenje evakuacije i spašavanja - osposobljavanje predsjednika Uprave i ovlaštenika - osposobljavanje povjerenika zaposlenika				x			
2.2.	Provedba osposobljavanja zaposlenika za rad na siguran način				x			
2.3.	Osiguranje rada pod nadzorom zaposlenicima koji nisu osposobljeni za samostalan rad	x	x					
2.4.	Osiguranje osposobljavanja poslodavca i ovlaštenika	x						
2.5.	Osiguranje osposobljavanja povjerenika zaposlenika	x						
2.6.	Osiguranje osposobljavanja zaposlenika za pružanje prve pomoći	x	x					
2.7.	Osiguranje osposobljavanja zaposlenika za vođenje evakuacije i spašavanja	x	x					
3. OBAVJEŠTAVANJE IZ ZNR								
3.1.	Davanje odgovarajućih obavijesti i pisanih uputa zaposlenicima		x	x				
3.2.	Postavljanje znakova sigurnosti i općih obavijesti na mjestima rada, na sredstvima rada i pripadajućim instalacijama		x	x			x	

Red. broj	MJERE ZAŠTITE NA RADU	NOSITELJ MJERA I AKTIVNOSTI						
		3	4	5	6	7	8	9
1	2							
3.3.	Izvrješćivanje najmanje svaka tri mjeseca povjerenika zaposlenika i zaposleničkog vijeća o opasnostima i štetnostima, te o poduzetim mjerama	x	x					
3.4.	Pozivanje na uviđaj povjerenika ZNR kod svake teže, skupne ili smrtne ozljede na radu.		x	x				
4. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA								
4.1.	Utvrđivanje poslova s posebnim uvjetima rada - uvjeti, opseg i rokovi pregleda	x		x	x			
4.2.	Zabrana raspoređivanja zaposlenika na poslove s posebnim uvjetima rada, ako nije utvrđeno da isti ispunjava potrebne uvjete	x						
4.3.	Upućivanje na pregled zaposlenika raspoređenih na poslove s posebnim uvjetima rada		x	x				
4.4.	Ponovno upućivanje na pregled zaposlenika raspoređenih na poslove s posebnim uvjetima rada		x	x				
4.5.	Zabrana zaposlenicima obavljanja poslova s posebnim uvjetima rada, ako više ne ispunjavaju uvjete za te poslove	x						

Red. broj	MJERE ZAŠTITE NA RADU	NOSITELJ MJERA I AKTIVNOSTI						
		3	4	5	6	7	8	9
1	2							
5. ZAŠTITA MLADEŽI, ŽENA I ZAPOSLENIKA S UMANJENOM RADNOM SPOSOBNOSTI								
5.1.	Utvrđivanje poslova koje ne mogu obavljati posebne skupine	x		x				
5.2.	Osiguranje zaštite na radu zaposlenicima iz posebnih skupina	x	x					
6. KORIŠTENJE SREDSTAVA RADA I OSOBNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA, TE RADNI POSTUPCI								
6.1.	Zabrana rada u objektima u kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje zaposlenika	x	x					
6.2.	Savjetovanje s zaposlenicima ili njihovim povjerenicima kod planiranja i uvođenja novih tehnologija i opreme.	x	x	x				
6.3.	Osiguranje odgovarajućih zaštitnih sredstava i skrbništvo da se njima zaposlenici koriste pri radu	x	x					
6.4.	Osiguranje korištenja samo ispravnih sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava	x	x					
6.5.	Zabrana stavljanja u uporabu sredstava rada i osobnih zaštit. Sredstava ako nisu izrađena u skladu s propisima ZNR i ako nisu ispravna	x	x					
6.6.	Isključenje iz uporabe sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje zaposlenika	x	x					
6.7.	Planiranje, pripremanje i provođenje procesa rada da se osigura što djelotvornija zaštita zaposlenika i zaštita okoliša; razrada tehnologije rada s elementima sigurnosti, te uzimajući u obzir organizacijske, tehničke i osobne čimbenike izraditi upute na hrvatskom jeziku	x	x					
6.8.	Poduzimanje mjera, da pristup područjima s posebnim opasnostima i štetnostima imaju samo zaposlenici koji posjeduju odgovarajuće upute i zaštitna sredstva	x	x					

Red. broj	MJERE ZAŠTITE NA RADU	NOSITELJ MJERA I AKTIVNOSTI						
		3	4	5	6	7	8	9
1	2							
7. OPASNE RADNE TVARI								
7.1.	Stalno unapređivanje stanja zaštite na radu primjenom manje opasnih i štetnih tehnologija, radnih postupaka i radnih tvari	x	x					
7.2.	Osiguranje da su opasne tvari u svakom trenutku označene na propisan način		x		x			
7.3.	Osiguranje da je koncentracija opasnih tvari u radnim prostorijama ispod maksimalno dopuštenih		x					
7.4.	Osiguranje da opasne tvari budu uvijek pakirane i označene		x					
7.5.	Osiguranje svih relevantnih podataka o opasnim tvarima		x		x			
7.6.	Osiguranje ispravnog skladištenja opasnih tvari		x					
8. ISPITIVANJE RADNOG OKOLIŠA, TE RADNE OPREME								
8.1.	Provedba ispitivanja štetnosti u radnim prostorijama u propisanim rokovima		x	x	x			
8.2.	Provedba redovitih pregleda sve radne opreme i osobnih zaštitnih sredstava		x	x	x			
8.3.	Provedba ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima u propisanim rokovima		x	x	x			
8.4.	Obveza sastavljanja zapisnika i izdavanja odgovarajuće isprave o obavljenim ispitivanjima				x			
8.5.	Provedba redovitih pregleda svih instalacija		x				x	
9. PRIVREMENA I ZAJEDNIČKA GRADILIŠTA								
9.1.	Obveza uređenja privremenog gradilišta u skladu s planom i pravilima zaštite na radu		x					
9.2.	Obveza izrade plana o uređenju gradilišta prema Pravilniku o uređ. privremenih i zajedničkih		x					
9.3.	Dostavljanje obavjesti nadležnom tijelu Inspekcije rada o početku izvođenja radova s planom o uređenju radilišta		x	x				
9.4.	Obveza ugovaranja naizmjeničnog obavljanja izvođenja radova		x					
9.5.	Osiguranje suradnje i koordinacije između različitih ravnatelja na zajedničkom radilištu i vođenje dnevne evidencije ravnatelja i njihovih zaposlenika		x					
9.6.	Obveza čuvanja dokaza o poduzetim mjerama, kao i potrebne dokumentacije na radilištu		x					
10. ZAŠTITA OD POŽARA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE								
10.1.	Poduzimanje mjera da do požara ne dođe, a ako ipak dođe da se opasnost smanji na najmanju moguću mjeru	x					x	
10.2.	Organiziranje i osiguranje evakuacije i spašavanja zaposlenika i osposobljavanje osoba koje će to provoditi		x				x	
10.3.	Stavljanje na raspolaganje potrebne opreme za evakuaciju i spašavanje	x	x					
10.4.	Utvrđivanje plana evakuacije i spašavanja i upoznavanje sa njim svih zaposlenih				x		x	
10.5.	Provođenje praktičnih vježbi najmanje jedanput u dvije godine						x	
10.6.	Osposobljav. svih zaposlenika iz zaštite od požara				x			
11. PRUŽANJE PRVE POMOĆI I MEDICINSKE POMOĆI								
11.1.	Organiziranje i osiguranje pružanja prve pomoći zaposlenicima	x	x					
11.2.	Stavljanje na raspolaganje potrebne opreme za pružanje prve pomoći	x						

Red. broj	MJERE ZAŠTITE NA RADU	NOSITELJ MJERA I AKTIVNOSTI						
		3	4	5	6	7	8	9
1	2							
12. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI								
12.1.	Provođenje zaštite nepušača od djelovanja duhanskog dima	x	x					
12.2.	Isticanje zabrana mjesta za pušenje i utvrđivanje prostorija u kojima je pušenje dopušteno		x					
12.3.	Udaljenje s mjesta rada zaposlenika koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti		x					
12.4.	Utvrdjivanje da li je zaposlenik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti		x			x		
13. ODBOR ZA ZAŠTITU NA RADU								
13.1.	Osnivanje odbora za zaštitu na radu	x						
13.2.	Osnivanje središnjeg odbora ZNR							
13.3.	Uređivanje izbora odbora za zaštitu na radu općim aktom	x	x					
14. POVJERENIK ZAPOSLENIKA ZA ZNR								
14.1.	Osiguranje povjereniku uvjeta za nesmetano obnašanje dežnosti i njihovog uvida u sve propise i isprave	x	x					
15. DUŽNOSTI PREMA TIJELIMA NADZORA								
15.1.	Davanje obavještenja i podataka inspektoru rada na njegov zahtjev	x	x	x				x
15.2.	Omogućavanje inspektoru rada da utvrđuje činjenice za vrijeme obavljanja nadzora	x	x	x				x
15.3.	Određivanje ovlaštenika koji će inspektoru rada pružiti pomoć pri utvrđivanju činjenica i slično	x						
15.4.	Izvjешćivanje inspekcije rada u roku od 8 dana o izvršenju rješenja		x	x				
15.5.	Izvjешćivanje inspekcije rada o smrtnoj, težoj ili skupnoj ozljedi zaposlenika nakon nastanka događaja		x	x				
15.6.	Izvjешćivanje inspekcije rada o slučaju profesionalne bolesti odmah nakon što je utvrdi nadležno tijelo		x	x				
15.7.	Omogućavanje inspekciji ulaz u prostorije izdvojenog mjesta rada	x	x					
16. ISPRAVE I EVIDENCIJE								
16.1.	Čuvanje dokumentacije, isprava, planova i uputa			x				x
16.2.	Vođenje propisane evidencije			x				x
16.3.	Vođenje knjige nadzora		x					
16.4.	Podnošenje inspekciji rada godišnjeg izvješća o ozljedama i profesionalnim bolestima			x				
16.5.	Vođenje evidencije i čuvanje dokumentacije isprava, planova i uputa na izdvojenim mjestima		x	x				x
17. SLUŽBA MEDICINE RADA								
17.1.	Ugovoriti usluge medicine rada sa nadležnom zdravstvenom ustanovom ili specijalistom u privatnoj praksi	x						
17.2.	Osiguranje zaposlenicima službe medicine rada pristup u sve radne prostorije i prostore	x	x					
17.3.	Izvjешćivanje službe medicine rada o svim čimbenicima u mjestu rada i u radnom okolišu		x	x				